

**Avammut tunioraaneq pillugu Naalakkersuisunut susassaqartunullu sumulluunniit
attuumassuteqanngitsumik nalilersueqqissaarluni inassuteqaasiortartussamik,
Avammut Tunioraarneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnik kingusinnerpaamik
UPA2020-imi pilersitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut.
Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq, avammut tunioraarnerup siuarsarneqarneranut
suliniutit ingerlaavartumik nalilersorneqartarnissaat siunnersuisooqatigiit
suliassaannut ilaatinneqassasoq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut)

pillugu

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:
Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu Jerimiassen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut

1. Siunnersuutip imarisai

Avammut tunioraanermut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissamik Naalakkersuisut siunnersuutikkut peqquneqarput. Avammut tunioraaneq pillugu kaammattuutinik misissueqqissaarnermillu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik Naalakkersuisunut tamanullu suliaqarnissaq siunnersuisoqatigiit suliassarissavaat. Tassunga ilanngullugu avammut tunioraanerup siuarsarneqarnissaanut iliuutsit pillugit nalilersuinernik siunnersuisoqatigiit ingerlaavartumik suliaqartassapput. Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsineq Inatsisartut 2020-mi upernaakkut ataatsimiinneranni pissaaq.

2. Naalakkersuisut akissuteqaataat.

Inuussutissarsiornikkut avammut niuernikkut suliniuitit amerlanersaat, ilaatigut Greenland Businessimi¹, Greenland Venturemi² aamma Visit Greenlandimi³ aaqqissuussinernik taakkuninnga aqutsisuuusuni ingerlaavartumillu nalilersuisartuni, pisortat avataanni inuussutissarsiutitigut siuarsanissamut ingerlatseqatigiiffinni inisisimasut Naalakkersuisut akissuteqaamminni tikkuarpaat.

Kiisalu inuussutissarsiornikkut siuarsanissaq pillugu Naalakkersuisut danskit naalakkersuisuinut isumaqtigiaissutaat Naalakkersuisut erseqqissaatigaat. Isumaqtigiaissutip kingunerisaanik inuussutissarsiutinik avammullu tunisinermi ingerlatanut nutaanut 220 mio. kr.-inik immikkoortitsisoqarnera. Aningasat Greenland Venture aamma Ineriartortitsinermut Aningaasaateqarfimmut (Vækstfonden) akornanni avinneqarput. Isumaqtigiaissutip sunniuteqarnissamut piffissaqartinneqarnissaa Naalakkersuisunit pingaartinneqarpoq.

Naalakkersuisulli nunatsinni inuussutissarsiornikkut avammullu tunisinermik ineriartortitsinissap nukittorsarneqarnissaanik siunertaq isumaqtigiaat aammalu naliliippu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik misissueqqissaarnerit nalilersuinerillu nunani tamalaani niuerfinnut nutaanut avammut tuniniaaneq eqqarsaatigalugu atorluarsinnaasutut paasinarsisinaasut.

Inuussutissarsiornikkut siuarsaniarluni iliuutsit ingerlaavartumik nalilorseqartariaqarnerat Naalakkersuisunit aamma taperserneqarpoq aammalu oqaatigineqarluni tapiissuteqartarnermik aaqqissuussinerit assigiinngitsut siunertaq malillugu sunniuteqarnissaat tamanit soqtigineqartoq.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Naalakkersuisunit taperserneqarpoq.

¹ Greenland Business aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiuvvoq Kalaallit Nunaanni nunamut tamarmut inuussutissarsiornikkut siunnersuisoqatigiaittut atuuffeqarnermik siunertalik, Kalaallit Nunaat nunatut inuussutissarsiorfittut aningaasaliiffissatullu saqqumilaalersinniarlugu, kiisalu nunatsinni inuussutissarsiornikkut ingerlatanik aningaasaliisarnernillu siuarsanermik ineriartortitsinermillu suliaqartussaq. Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinik nunami inisisimasunik siuarsanissaq immikkut isiginiarlugu inuussutissarsiortunik siunnersuineq aningaasaliisartunik siunnersuineq il.il. ingerlatseqatigiiffiup aamma siunertaraa.

² Greenland Venture aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiuvvoq aningaasarsiornermik toqqammaveqarluni suliffeqarfinnut ineriartornissamut periarsissaqarluartunut, periarfissanillu taakkuninnga atorluuanissaq piviusungortitsinissarlu siunertalarugit aningaasaliiffingeqarnissamik pisariaqartitsisunut aningaasaliisseqartarnissamik siunnersuinissamillu siunertaqartoq, kiisalu tapiissuteqartarnikkut aaqqissuussat ataasiakkaat siunertaat naapertorlugit tapiissutit atuuttunik aggersunilluunniit ingerlatitseqqinnermik isumaginninnermik.

³ Visit Greenland aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiuvvoq Kalaallit Nunaanni nunamut tamarmut takornariartitsineq pillugu ilisimasanik katersuinertermik kiisalu nunatsinni takornariartitsinermik inuussutissarsiummik tamatumani lu sammisassanik ineriartortitsinermik siunertaqartoq.

3. Siunersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit ingerlanneqarnerannut aningaasartuutit assigalugit avammut tunioraanermut siunnersuisoqatigiinnik ingerlatsinermik aningaasartuutit ukiumut 1 mio. kr.-it missaaniittussatut siunnersuuteqartumit missingerneqarput.

Naalakkersuisut akissuteqaataat taamatut taggiinermut allannguinissamut tungavissiisinnaasunik paassisutissanik imaqanngilaq.

4. Ataatsimiititaliap isumaliutai

Oqaatigineqareersutut Namminersorlutik Oqartussat inuussutissarsiornikkut avammullu tunisinikkut siuarsaanermi suliniutaannik amerlanerpaanik aqtsineq aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit, Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut, arlallit suliassarigaat Naalakkersuisunit akissuteqaammi tikkuarneqarpoq. Tamatumani ilaatigut pineqarput Greenland Business aamma Greenland Venture kiisalu takornarialerinermik suliaqartoq Visit Greenland.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip oqaasertalersugaanerata kingunerinngilaa aqutsinerup tamatuma siunnersuisoqatigiinnut nuunneqarnissaa imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit pineqartut nunatsinni suliffeqarfinnut siunnersuinerinik siunnersuisoqatigiit tigusinissaat tapertaanissaalluunniit.

Naalakkersuisunut kaammattuutit misissueqqissaarnerillu avammut tunioraanermut siunnersuisoqatigiit suliarisassavaat.

Tamanna assersuutigalugu ukiumoortumik nalunaarusiornikkut (Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit assigalugit) aamma/imaluunniit avammut tuniniaanermik suliassaqarfimmi immikkoortut imaluunniit ajornartorsiutit aalajangersimasut pillugit immikkut nalunaarusiornikkut pisinnaavoq.

Imaanngilaq siunnersuinissaq siunnersuisoqatigiit nammineerlutik suliniuteqarnerisigut taamaallaat pissasoq. Taamaalilluni suliassaqarfiiit ajornartorsiuteqarfiiilluunniit aalajangersimasut pillugit kaammattuutinik misissueqqissaarnerilluunniit, periutsinik iliutsinillu aalajangersimasunik Naalakkersuisut suliaqarnerminni atugassaannik aammalu assersuutigalugu Inatsisartunut nassuaasiassat piareersarnerannut ilanggullugu, pissarsinissartik Naalakkersuisut soqtigisinnagaat takorloorneqarsinnaavoq⁴.

⁴ Assersuutigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut, sioqqanik avammut tunisinermi pisussanut pilersaarummik saqqummiussinissamik Naalakkersuisunut pisussaaffiliisoq Inatsisartut ataatsimiinneranni matumani suliarineqarpoq. 2013-im ikiakkut ataatsimiinnermi aalajangiiffigisassatut siunnersuut, Kalaallit nunaanni piniakkanik avammut tunisisinnaanerup siuarsarneqarsinnaaneranut periarfissat pillugit misissueqqissaarnermik suliaqarnissamik Naalakkersuisunut pisussaaffiliisoq suliarineqarpoq.

Kiisalu tamanut kaammattuutinik misissueqqissaarnernillu avammut tunioraanermi siunnersuisoqatigiit suliaqartassapput. Taamaalillunilu nalunaarusiat misissueqqissaarnerillu siunnersuisoqatigiit nammineerlutik saqqummiussaat tamanit pissarsiarineqarsinnaasunngortinnissaat tunngavissaatinneqartariaqarpoq.

Kiisalu avammut tunisinermi siuarsanermut suliniutit pioreersut siunnersuisoqatigiinnit ingerlaavartumik nalilersorneqartassapput. Nalilersuinerit taamaattut suliniuteqarfimmi pineqartumi killissarititaasutut aalajangersarneqarsimasunut (ningaasaqarnikkut taamatullu inatsiseqarnikkut allaffissornikkullu) tunngasinnaapput. Kiisalu avammut tunisinermik siuarsanermut Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissutaat inuiaqatigiinnit pissarsissutigineqartunut ilumut naapertuunnersut aammalu avammut tunisinermik siuarsanermut allamut atorneqarsimagaluuarunik inuiaqatigiinnit annertunerusumik pissarsissutaasimasinnaagaluarnersut siunnersuisoqatigiinnit nalilerneqarsinnaavoq.

Assersuutitut taaneqarsinnaavoq sermimik imermillu avammut tuniniaanermik ukiuni 20-ngajanni kingullerni suliniut. Suliniuteqarfiup tamatuma sanarfineranut aqutsivigineqarneranullu Namminersorlutik Oqartussat qanoq amerlatigisunik aningaasaliisimappat? Aammalu inuiaqatigiinnut iluanaarutit qanoq amerlatigisimappat? Aaqqissuussineq allatut ilusilerneqarsimagaluarpat tamanna annertunerusinnaagaluarpa aammalu avammut tuniniaanermi suliassaqarfimmut allamut aningaasaliissutigineqarsimagaluarpata inuiaqatigiinnut annertunerusumik ilunaaruteqaataasimassagaluarpa?

Assersuutigalugu Greenland Businessip aamma Visit Greenlandip siunnersuinerinik Naalakkersuisut ullumikkut aamma pissarsiniarsinnaapput, taamaattorli misissueqqissaarnerunngitsunik (taamaallaalluunniit killilinnik). Taamaattumillu avammut tunioraanermut siunnersuisoqatigiit siunnersuutigineqartut atuuffissaasa aammalu avammut tuniniaanermik siuarsaneq pillugu siunnersorneqarnissamut periarfissaareersut akornanni taputartuttoqarsinnaasoq oqaatigineqarsinnaavoq.

Ingerlatsisooreersut qanimut suleqatigalugit siunnersuut piviusunngortinneqassasoq siunnersuuteqartup kaammattuutigigaa aammalu tamanna Naalakkersuisunit taperserneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamatuttaaq siunnersuisoqatigiit pilersinneqassagunik suliassanik ilisimasaqartunik, nunatsinni inuussutissarsiortut sinnisaannik, aammali siunnersortinit nunanit allaneersunit inuttalerneqarnissaannik siullermeerininnermi kaammattuuteqartoqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Kiisalu siunnersuisoqatigiit Namminersorlutik Oqartussat aqutsinerannut aammalu naalakkersuinerinik suliaqartunut attuumassuteqannginnissaat qulakkeerneqassasoq.

Siunnersuut avammut tunioraanermut tunngasoq ataatsimiititaliap naggasiutigalugu oqaatigissavaa. Takornariaqarnermi ingerlatat avammut tunioraanermut ilaasutut oqaatigineqarsinnaanersut assigiinnngitsumik paasineqarsinnaavoq. Ataatsimiititaliamilli maluginiarneqarpoq isumaqarnartoq siunnersuuteqartup (aalajangiiffigisassatut siunnersummut tunngavilersuutimini) Naalakkersuisullu (akissuteqaammanni) takornariaqarnerup avammut tunioraanermut siunnersuisoqatigiit siunnersuutigineqartut suliassaannut ilaanissa tunngavissaatikkaat.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami **amerlanerussuteqartut** tassaasut Siumumit, Inuit Ataqatigiinnit, Atassummit kiisalu Suleqatigiissitsisunit ilaasortaatitat **siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaat**.

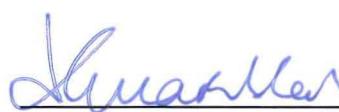
Ataatsimiititaliami **ikinnerussuteqartup**, Demokraatinit ilaasortaatitap **siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa inassutigaat** tamannalu pillugu malittuani allassimaneratut tunngavilersuilluni:

Demokraatinit siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa inassutigineqarpoq. Sukumiinerusumik misissuereerluta paasinarsereerpoq avammut tunisinermut siunnersuisoqatigeeqarnikkut aaqqissuussinermik nunami maani peqareersugut. Suliassat tamakku suliarineqarlutilu isumagineqareerput. Tassunga tunngatillugu Naalakkersuisut taakkunanna siunnersorneqartareerput. Nunat tamalaat akornanni niuerfiit sorliit soqtiginaateqarnerat pillugu Naalakkersuisut siunnersorneqartarput, taamatullu iliuuseqarnermi niuerfiit sorliit isiginiarneqartariaqarnerat pillugu. Taamaallilluni avammut tuniniaanermi siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissaq kissaatigineqarpat taaguummik allannguinissaq naammassagaluarpoq, imaluunniit allatut eqqarsarnissamik toqqaasoqarsinnaavoq, taamatullu nukissat pigeriikkagut atorlugit.

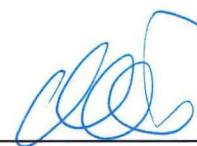
Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Henrik Fleischer
Siulittaasoq

Hermann Berthelsen

Múte B. Egede
Siulittaasup tullia

Aqqalu Jerimiassen

Peter Olsen

Randi V. Evaldsen

Tillie Martinussen